

VRŠOVICKÝ

1/2011

HLASATEL

Sborový časopis Nábožensko-
československé husitské církve

SÍRACHOVEC 43:18 JAKO KDYŽ SE
PTÁCI SLÉTÁJÍ K ZEMI, SYPE VLOČKY
SNĚHU, A TY USEDAJÍ, JAKO BY SE
SNÁŠELA HEJNA KOBYLEK. JEHO
KRÁSNOU BĚLOSTÍ JE OSLNĚNO OKO
A SRDCE ŽASNE NAD JEHO PŘÍVALEM.

Rekapitulace minulého roku a různá předsevzetí patří neodmyslitelně k tomu, o čem přemýšlíme vždy na počátku ledna. Dělají to nejen křesťané, ale i ti, kteří o sobě říkají, že jsou nevěřící, protože většina lidí na tomto světě chce žít dobrý život. Pro věřícího křesťana by však tyto myšlenky měly být mnohem hlubší...

Každý, kdo se snaží žít v Boží přítomnosti, se bude muset vypořádat se svou minulostí, do níž patří i naše chyby a nejrůznější selhání; všechno to, co se nám nepovedlo, i když to bylo třeba dobře míněno. Každý z nás s sebou nese těžký náklad svých pochybení, jenž nás stahuje k zemi a brzdí nás na cestě ke smíření s druhými.

Z tohoto důvodu by k našemu novoročnímu rozjímání nad vlastním životem měla patřit prosba o dar odpuštění. Je to důležité pro to, abychom svá srdce otvírali uzdravující a občerstvující lásce, jež pramenem je sám Bůh, a která nám umožňuje začít úplně znovu tím, že Pán z našich ramen shodí jeho minulosti.

Jestliže však prosíme Boha ve svých modlitbách o tento vzácný dar odpuštění, nesmíme přitom zapomínat na jednu důležitou věc: Nejedná se jen o odpuštění pro nás. I my máme odpouštět těm, co nám nějakým způsobem ublížili. Chceme-li pro sebe plné odpuštění, budme milosrdní k druhým.

Po dvou tisících letech křesťanství jsme slyšeli slova o lásce a odpuštění tak často, že jejich existenci na tomto světě můžeme vnímat skoro jako samozřejmost. Můžeme tento názor zastávat dokonce i tehdy, když my sami jej neuvádíme do praxe. Jak

často se naše skutky liší od toho, co říkáme a vyznáváme! Pán Ježíš ale tento pohled na lásku a odpuštění nesdílí. Vůbec to nevidí jako samozřejmost, ale naopak nám říká, že normální způsob, jak lidé většinou jednají, je milovat ty, kteří milují nás. Tam, kde nastane něco jiného, kde je člověk schopen milovat i ty, kteří mu ubližují, kde člověk svým pronásledovatelům dokonce i odpouští, tam je přítomno něco víc než jen pouhá lidská přirozenost – tam jedná Bůh.

Abychom odpustili těm, kteří nám ublížili, abychom jim odpustili opravdově a v srdci to opravdu tak cítili, musíme si vzít na pomoc Boha, aby nám s tímto nelehkým úkolem pomohl, protože my sami, bez jeho pomoci toho nejsme schopni. A tuto schopnost – umět přenechat věci, na které nestačíme, Bohu, nezískáme jen tak bez přípravy. Často potřebujeme projít dlouhou vnitřní cestu plnou modliteb. Odpuštění se nedá udělat na povel. Musíme Bohu dovolit, aby na nás pracoval, a pak dokážeme věci, o kterých se nám před tím ani nesnilo.

K tomu nám dopomůže upřímná modlitba, aby Pán z nás sňal to tíživé jeho zášti, odporu a nenávisti, protože právě tyto postoje nám v odpuštění nejvíce brání. Stačí s tím začít. I počátek touhy po schopnosti odpustit dokazuje působení Boží milosti v nás. Když tuto touhu budeme pomocí modlitby a pokání v sobě prohlubovat, bude Boží odpuštění pro nás na dosah ruky a bude nám příslibem pro budoucnost. Dostáváme je k dispozici už nyní, abychom mohli plně žít v Boží současnosti.

Toto plné prožívání Boží současnosti přeji nám všem do roku 2011, aby to byl rok požehnaný.

Helena Zezulková

LITURGICKÝ KALENDÁŘ ČČSH

Úvodní biblický verš (vytištěný kurzivou) je uvedením do liturgie příslušné neděle či jiného dne. Slouží k meditaci liturga a kazatele, všech, kteří se na liturgickou službu připravují. Může být užit při zahájení bohoslužby po oznámení neděle, svátku nebo památného dne, ke kterému se hlasitým přečtením připojí.

Lekcionář je rozšířen i o některé další proměnné části liturgie, jako jsou Tužby, zpravidla zpívané. Dále je to modlitba před čtením z Písma a závěrečná modlitba před požehnáním, respektive po přijímání (postcommunio), která se vyznačuje stručností.

THDr. Tomáš Butta - patriarcha

NEDĚLE V LEDNU

Nový rok – jména Ježíš 1. ledna 2011

Před jménem Ježíšovým se skloní každé koleno na nebi, na zemi i pod zemí Filipským 2,10–11)

První čtení z Písma: Numeri 6,22–27

Druhé čtení z Písma: Galatským 4,4–7

Evangelium: Lukáš 2,15–21

II. neděle po vánocích 2. ledna 2011

Když totiž všude zavládlo hluboké mlčení a noc ve svém běhu byla v půli cesty, tvé všemocné slovo se náhle sneslo z královského trůnu na nebesích. (Moudrost 18,14–15)

První čtení z Písma: Jeremjáš 31,7–14

Druhé čtení z Písma: Efezským 1,3–14

Evangelium: Jan 1,1–18

Zjevení Páně (Epifanie) 6. ledna 2011

Přijdou všichni ze Sáby, ponесou zlato a kadidlo a budou radostně zvěstovat Hospodínovu chválu. Izajáš 60,6.1)

První čtení z Písma: Izajáš 60,1–6

Druhé čtení z Písma: Efezským 3,1–12

Evangelium: Matouš 2,1–12

Zrod ČČSH 8. ledna 2011

Všechny národy, tvoje dílo, se ti přijdou klanět, Panovníku... (Žalm 86,9–10)

První čtení z Písma: 2. Par 5,6–9b.13–6,2

Druhé čtení z Písma: 1. Korintským 3,9–17

Evangelium: Jan 2,13–22

I. neděle po Zjevení Páně – Křtu Páně 9. ledna 2011

Miluješ spravedlnost, nenávidíš zvlí; proto tě pomazal Bůh tvůj olejem veselí nad tvoje druhy. (Žalm 45,8)

První čtení z Písma: Izajáš 42,1–9

Druhé čtení z Písma: Skutky 10,34–43

Evangelium: Matouš 3,13–17

II. neděle po Zjevení Páně 16. ledna 2011

Hospodin seslal slovo své a uzdravil je, zachránil je z jámy. (Žalm 107,20–21)

První čtení z Písma: Izajáš 49,1–7

Druhé čtení z Písma: 1. Korintským 1,1–9

Evangelium: Jan 1,29–42

III. neděle po Zjevení Páně 23. ledna 2011

Budou se bát Hospodinova jména pronárody, tvé slávy všichni králové země.. (Žalm 102,16–17)

První čtení z Písma: Izajáš 8,23–9,3 (9,1–4)

Druhé čtení z Písma: 1. Korintským 1,10–18

Evangelium: Matouš 4,12–23

IV. neděle po Zjevení Páně 30. ledna 2011

Hospodine, zachraň nás, Bože náš, shromáždí nás z pronárodů, tvému svatému jménu budeme vzdávat chválu, budeme tě chválit chvalozpěvem. (Žalm 106,47)

První čtení z Písma: Micheáš 6,1–8

Druhé čtení z Písma: 1. Korintským 1,18–31

Evangelium: Matouš 5,1–12

KÁZÁNÍ

Iz 42,16-20

Ga 4,4-7

ev. Lk 2,22-40

SIMEON A ANNA

Lukášovo evangelium přináší jedinečné svědectví, popisující události bezprostředně následující po Ježíšově narození. Vánoční příběh o andělském zvěstování pastýřů má své bezprostřední pokračování a vyústění v příběhu muže jménem Simeon a prorokyně Anny, dcery Fanuelovy. Tento příběh, na rozdíl od toho předchozího – vánočního, již postrádá některé zázračné atributy, jako byla andělská vidění nebeských zástupů, přesto je povahy zázračné v pravém slova smyslu. Zázrakem nejsou v tomto případě nadpřirozené jevy nečekaně vstupující do běhu událostí. Zázrakem je to, co Simeon a Anna, vidí za svým pozemským zrakem. Mnoho lidí v sobě ukrývá touhu, a přiznám se, že i já někdy patřím mezi ně, spatřit na vlastní oči nějaký „zázrak.“ Vidět něco, co by se naprosto vymykalo přírodním zákonům tohoto světa. Proto jsou stále tolik populární nejrůznější svědectví o nadpřirozených úkazech a nepochopitelných jevech, kterými jsou lidé čas od času svědky. Tajuplnost nejrůznějších zjevení, vizí, zázračná uzdravení z nevyléčitelných nemocí a mnoho dalších věcí, jako by byly otazníky nad racionálně pochopeným výkladem skutečnosti kolem nás. Málokdy si přitom uvědomujeme, že nejcharakterističtější povahou zázraku je prostý fakt, že se jedná o skutečnost, která je na prvním místě skrytá za zrakem. Stoprocentní zázrak – ten, kterému

neschází ani desetina do naprosté zázračné dokonalosti, je ten, který zůstává ukryt za zrakem. Je tedy něčím, co možná ani není na první pohled vidět. Dovedně se ukrývá za něčím, co svým pozemským zrakem vnímáme jako naprosto normální a přirozenou skutečnou, která přitom může být, nezávisle na našem mínění, povahy zázračné. Přesně tak se musela jevit i událost přinesení malého Ježíše do jeruzalémského chrámu k obřezání. Právě tady se Kristus coby nemluvně, setkává se Simeonem a Annou. Na první pohled o žádný zázrak ani nešlo. Josef s Marií, jako tisíce jiných židovských rodičů, přinášejí své dítě, aby je nechali v chrámu obřezat, tak, jak to nařizoval mojíšiovský zákon. Zde se setkávají se spravedlivým a zbožným mužem Simeonem. Právě on se stává jedním z aktérů zázraku, který se jistě všem okolo přihlížejícím musel jevit jako zcela běžná a z normálu nijak nevybočující událost. Bere do své náruče malé dítě a pronáší nad ním modlitbu požehnání. Simeonova modlitba: „Nyní propouštíš v pokoji svého služebníka, Pane, podle svého slova, neboť mé oči viděly tvé spasení, které jsi připravil přede všemi národy,“ ve svém latinském znění uvozená prvními slovy Nunc dimittis, se stala jednou z biblických modliteb křesťanské církve, která přešla i do liturgie. Simeonova modlitba je prostým vyjádřením zázraku, který tento muž spatřil svým vnitřním zrakem. V Duchu

KÁZÁNÍ

svatém spatřil události, které se od té chvíle měly odehrát až za mnoho let. Simeon jako první z lidí objasňuje překvapeným rodičům smysl Ježíšova poslání. O Ježíši říká, že je dán mnohým v Izraeli k pádu i k povstání. Jiná novozákonní svědectví o Ježíši Kristu jako o úhelném kameni mají zde v počátku Lukášova evangelia svůj předobraz. Stejně tak jsou Simeonova slova předobrazem budoucí Kristovy cesty kříže, jehož stín dopadne i do života Mariina.

Druhým aktérem v tomto evangelním zázračném příběhu je prorokyně Anna. V době, kdy se setkala s Ježíšem, jí bylo osmdesát čtyři roků. Téměř celý svůj život strávila v jeruzalémském chrámu vzasvěcení Bohu v postech a namodlitbách. Jako vyslyšení jejích modliteb jí Bůh dává spatřit budoucí spásu světa v právě narozeném dítěti. Anna i Simeon jsou představitelé nejstarší generace. V nich je potvrzena kontinuita předchozích pokolení i to, že Boží zaslíbení platí neustále a své konkrétní vyjádření mají v osobě Ježíše Krista. Ona i Simeon byli svědky Božího zázraku, který se odehrál v Ježíšově podivuhodném narození. Tato zázračnost nebyla zřejmá na první pohled. Dost možná, že si ji neuvědomovali ani samotní Ježíšovi rodiče – Maria s Josefem. Vidění zázraku je záležitostí milostnou. V tomto případě je milost dána Simeonovi a Anně. Ve své víře spatřují věci jinými nevidané. Malé a bezbranné dítě se jim stává příslibem spásy, kterou dává Bůh lidem jako dar z výsosti. Simeonovo jméno můžeme přeložit jako Ten, který slyší. Ve svém setkání s Ježíšem potvrdil,

že je oprávněným nositelem tohoto jména. Byl schopen uslyšet Boží hlas, který mu pověděl o budoucích věcech, které v naději své víry očekával. Stejně příznačné je i jméno prorokyně Anny, dcery Fanuelovy z pokolení Ašerova. Anna znamená Milostivá, Penuél je Boží tvář a Ašer radost. Svoji radost nachází Anna ve svém zření Boží tváře, jejíž odraz rozpoznává v narozeném Ježíšovi, v němž přichází milost do tohoto světa. Simeon i Anna byli jedinečnými prorockými postavami své doby. Těžko se s nimi můžeme porovnávat. Být těmi, kteří slyší Boží hlas a rozumějí mu a být i těmi, kteří si uvědomují Boží milost, však můžeme být ve své víře i my. Nechť nás tedy i do příštích vánočních dnů provází nadějná jistota víry, kterou jako první rozpoznali právě ti dva, že v Kristu do tohoto světa přišlo nové světlo, které bude zjevením pohanům i slávou pro Boží lid Izrael.

Amen

*Kázání 29. prosince 2002
v Husově sboru ve Vršovických
v neděli po vánocích.*

PROGRAM NA LEDEN

2.1.	neděle	10 hod.	bohoslužba	slouží D. Frýdl
6.1.	čtvrtek	9 hod.	Tříkrálová bohoslužba a setkání duchovních vikariátu Praha - východ	slouží D. Frýdl
9.1.	neděle	10 hod.	bohoslužba	slouží D. Frýdl
14.1.	pátek	16.30 hod.	schůze Rady starších	v sákrstii
16.1	neděle	8.30 hod.	sborová snídane	v I. patře
16.1.	neděle	10 hod.	bohoslužba	slouží D. Frýdl
19.1.	středa	20 hod.	Causa Palach - Causa Hus Projekce filmu Jan Hus - mše za tři mrtvé muže. Projekci uvádí režisér Miroslav Bambušek, úvodní slovo David Frýdl	ve velkém sále Divadla MANA
20.1.	čtvrtek	19.30 hod.	Obrázky ze starých Vršovíc pásmo inscenačního čtení . Účinkují Václav Vydra a Jana Boušková	ve velkém sále Divadla MANA
23.1.	neděle	10 hod.	bohoslužba	slouží D. Frýdl káže A. Frýdlová
28.1.	pátek	18.30 hod.	setkání žen Husova sboru	u manželů Peškových
30.1.	neděle	10 hod.	bohoslužba	slouží D. Frýdl káže J. Pešek

KONTAKT

Moskevská 34/967
101 00 Praha 10-Vršovice
e-mail: info@husuvsbor.cz
www.husuvsbor.cz
e-mail faráře: david.frydl@tiscali.cz
tel.: 271724317 (Farní kancelář)
271726461 byt faráře
731100059 mobil faráře

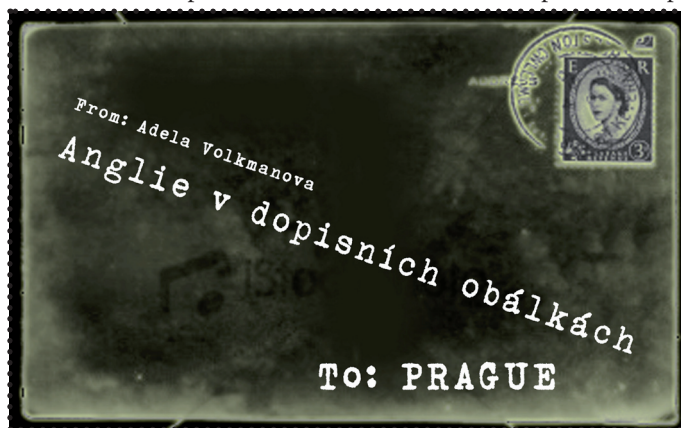
Centrum MANA
nizkoprahové centrum aktivit
produkce: Jiřina Hůlková, tel. 774941946
www.centrummana.cz
e-mail: info@centrummana.cz
divadlo@centrummana.cz
Prodej vstupenek před začátkem představení na pokladně divadla.

ANGLIE V DOPISNÍCH OBÁLKÁCH V.

Konec listopadu 1995

...Nevím, zdali to víte, ale poštovní schránky v Anglii se nazývají „pigeon hole“ (čes. holubník). Je to oficiální název, u nás doma však toto označení má docela jiný význam, že? A tak je milé, když do něj: do holubníku-poštovní schránky přilétají pohledy a dopisy... Nedávno jsem četla Pavlovy epištoly a uvědomila si, že čtu skutečné dopisy, které byly napsány skutečným lidem a oni je jako dopisy přijímali. A že Bůh má i pro mě poselství na každý den v tom určitém biblickém citátu nebo pasáži. Že Bůh každé ráno hází své poselství do poštovní schránky mého

teď každé Bibli jako poštovní s dopisy Pavla pro dva tisíce pořád stejné. Některý i jiné dozaň ráda), od apoštola tuálnějšími

srdce. A tak ráno otvírám svou osobní schránku od apoštola mě. I přes let zůstávají ně aktuální. den dostanu pisy (a jsem ale každý den Pavla s nejak-informace-

mi, napomenutími, útechami. Žádný den nejsme bez pošty! (Myslím, že někdy zapomínáme na tuto biblickou aktuálnost; co je na tom, že byly napsány před 2.000 lety? U Boha je tisíc let jako jeden den, takže 2 dny stará pošta – to i ta anglická královská jde delší dobu).

Nedávno jsem měla velikou radost, mohla jsem pracovat na zdejší kolejní zahradě, hrabat listí jako doma. A pak byla moc hezká akce se spoustou ovoce, některé jsem ani neznala, nazvala jsem ji PARADISE PARTY (čes. rajská oslava) a ten název se velice ujal.

...Seznámila jsem se zde s jednou černoškou. Je neuvěřitelně milá a máme spolu mnoho společného. Oproti mně je ohromně vyrovnaná a klidná. Vždycky, nevím proč, jsem toužila kamarádit se s černoškou. Bylo v tom cosi exotického, dospělého, odvázaného. A vůbec černoši, s nimiž jsem se zde potkala, byli moc radostní a nesmírně vlídní. V islámu je bílá barva barvou smutku a černá barvou radosti. Zdá se mi, že je v tom určitá pravda: černoši jsou toho potvrzením.

...O víkendu bych měla jet s lidmi z různých částí světa do „Betléma“ nedaleko Cambridge. Těším se na to, protože v Betlémě se scházejí všechny národy a rasy a já jsem Vánoce nikdy neslavila s nikým jiným než s Čechy. Těším se také na zdejší vánoční bohoslužby a společnou vánoční tabuli před koncem semestru. V pondělí budu mít v kapli ranní modlitbu, tak na mě, prosím, myslete. Při jedné z nich v pátek chci pustit Jana Jakuba Rybu, ať poznají tak výjimečně krásnou českou vánoční mši.

Vaše Adela

Můžeme za hrdiny považovat těch 199 zastřelených lidických mužů a 53 žen a 82 dětí zavražděných v koncentracích, nebo šlo „jen“ o oběti? A jak byste označil 143 lidických žen a 17 dětí, které okupaci přežily?

Ta vesnice byla svým způsobem unikátní; proletářská. Skládala se až na výjimky z rodin havířů a hutníků. Kladenských. Rudé Kladno... Gestapo mělo tuhle oblast vždycky pod větším dohledem. I proto se po atentátu pozornost Němců soustředila tímto směrem. Zdejší chlapi, i když s tou protiheydrichovskou akcí nebyli nijak spjati, věděli, kde stojí, kam patří...

Když jsem se pídil po lidických reáliích, doslechl jsem se třeba takovouhle podivuhodnou drobnost: ze sichteny na Kladně se onoho červnového večera vracelo na kolech několik chlapů. To už byla vesnice obklíččená. Narazili na hlídku. A jeden, otec sedmi dětí, měl říct: Poslyšte, já tam mám rodinu. A voják mu říká: Dovnitř můžete, ale ven už ne. A on šel. A další, který jel s ním, předal svoje kolo kamarádovi, který mířil do jiné vesnice, se slovy: Já už ho nebudu potřebovat. A taky se vydal domů... To bylo půl jedenácté večer, teprve za úsvitu budou střeleni... Já už to nebudu potřebovat... To znamená, že něco musel vědět, tušit. Přitom v Lidicích - na rozdíl třeba od Ležáků - tomu vraždění nepředcházela žádná akce gestapa.

Co se žen týče, uvědomme si, že to byly obyčejné venkovanky. A pokud se po válce vrátily domů, dostaly se do situace, která se musela vymykat jejich chápání a na kterou nemohly dosáhnout. Nebyly připraveny na „historickou roli“ - nemohly být. Ale, jakkoli byly privilegované, cítily, že jsou příslušenstvím památníku, že se do jisté míry staly exponáty.

A pokud jde o děti... Četl jsem jejich dopisy z tábora v Chelmnu, kam byla většina z nich deportována a kde byl svrab, vši a hlavně hlad - psaly je svým vzdálenějším příbuzným, protože rodičům už nemohly... V těch psaníčkách jsou strašidelné věty: „Kdybyste mohli poslat aspoň nějaké kůrky, co dáváte králíkům...“ Třináctiletá Růženka vyprávěla - vymýšlela těm menším pohádky. Poslyšte jenom pár vět: „Byl jednou jeden král a ten měl hlad. A tak šel za kuchařem a řekl mu: Dvakrát! A dostal dvakrát.“

V Chelmnu byl velitelem nějaký Krumej, Sudeťák ze Šumperka, který mluvil česky. Ten stále korespondoval s Berlínem, protože se jich chtěl zbavit. A nakonec dosáhl toho, že je mohl zlikvidovat. Zřejmě skončily ve zplynovacích autech. A ty, které přežily, protože byly shledány arizovatelnými a dány na výchovu do německých rodin, postihla taky tragédie, i když jiného druhu. Třeba jednu holčičku poslali na poněmčení na Helgoland, kde žila v bohaté šlechtické rodině na zámku, měla koně... - a nechtěla nazpátek... Kdybych měl obyvatele Lidic charakterizovat dvěma slovy, tak to byli nevinní hrdinové.

A co ti dva lidičtí hrdinové, kteří odešli z republiky a bojovali v anglickém letectvu?

Horák a Stříbrný. Oba létali na bombardéru. Gestapo na ně přišlo až poté, co továrník Pála ve Slaném zachytil v podnikové poště zmiňovaný dopis nabaženého svůdníka-smysleného odbojáře a předal ho veliteli četníků. Českých četníků. Ten předtím takové podněty Němcům nepředával,

ROZHOVOR

ale po atentátu se bál provokace, a tak se dopis dostal na gestapo. A to začalo pátrat a mimo jiné přišlo i na Horáka a Stříbrného... Ten četnický velitel, Vít se jmenoval, měl taky ošklivý osud - pak se asi do lečceho namočil, ostatně při likvidaci Lidic měl na starosti dobytek a hospodářské stroje a nástroje. Po válce ho lidi zlynčovali, doslova ubili.

Ale k těm dvěma letcům - v Břevnově, kousek od nás žila nějaká paní Maříková, z Lidic, za svobodna Otomanská. Byla to dcera lidického řídicího učitele. A ta chodila s Horákem - a říkalo se pak, že Horák vlastně utekl z republiky kvůli ní, před ní. A ona se tady pak vdala za jednoho vdovce s dítětem, a druhé s ním měla... A osudného dne v Lidicích byla, s děckem. A když ji sebrali, tak řekla, že tam nebydlí, že je z Prahy, a oni ji pustili a ona to přežila. A po válce ji pak zmáčkli estébáci - jestli to ona Lidice neudala, z pomsty Horákovi!

Stříbrný s Horákem se dočkali konce války, vrátili se a měli pochopitelně taky nárok na domky v nových Lidicích... Ale vyštípaly je. Horák se vrátil do Anglie, dělal zkušebního pilota a při tom zahynul. Stříbrný se odstěhoval do Příbrami. Upil se tam.

O Horákovi mi obsáhle vyprávěla Anička Nešporová, jeho sestra, teprve nedávno umřela. I ona to po válce odnesla, že byla Horáková - vyčítaly jí, že kdyby bratr nebyl v Anglii, neštěstí mohlo jít jinudy.

A Saidlová? Přežila?

Nemohoucí Anežku odvezli na židli vlakem do Ravensbrücku. Nejdřív žila s ostatními lidickými ženami a ty se jí snažily všemožně chránit, až se dostala do lazaretního baráku. Strava ale byla bídná i tam - sestávala většinou jen z vařeného tuřínu - a možná i díky té bídě se Anežce Saidlové rozpustily revmatické usazeniny v kloubech a ona se tam po letech postavila na nohy a šla. Do plynu.

Tohle všechno jste věděl už před půlstoletím - a nenapsal jste to?

Když jsme si o tom začali povídat s Formanem, tak jeho nejvíc zajímala ta linie záletníka, který dělá falešná ramena, a odnese to celá jedna vesnice. Tehdy ale Miloš ještě neměl status režiséra, takže se to odsouvalo. Jednu chvíli to vypadalo, že se scénáře ujmou Kadár s Klosem. Mimochodem, ještě před námi se o lidické téma zajímal Martin Frič. Ale tomu to rozmluvil Werich, který mu řekl: Hele, ty seš přece na komedie...

S Formanem jsme vycházeli z toho, že válečná tematika a hlavně romanticko-patetický způsob jejího podávání už je nesnesitelný. Miloš měl dokonce ideu úplně to obrátit a natočit z německého pohledu, jako instruktážní film, jak se likviduje vesnice... Ale to byly jen takové zárodečné nápady, zvadlo to, jak už jsem řekl, při prvním nadechnutí, když se ozvala ta lidická členka ÚV...

Tenkrát jsme se jednou sešli na večeri u Pepíka Škvoreckého a Zdeny - přišel tam taky Bohouš Hrabal se svou paní, Jan Zábřana... A já jim své lidické objevy vyprávěl. Zaujalo to jak Hrabala - věnuje tomu epizodu v Anglickém králi, ale udělal velice chytrou, hlubokou věc; oidipovsky to převrátil, že syn zabil otce - tak Škvoreckého; ten to má v Míráklu i Příběhu inženýra lidských duší. Byl jsem rád, že alespoň takhle se něco uplatnilo. Já, abych to měl aspoň nějak pohromadě, jsem napsal televizní hru, která se jmenovala Jak to, že žijete? Ale ani ta nebyla přijata k realizaci.

ROZHOVOR/ OBRÁZKY ZE STARÝCH VRŠOVIC

Jak se doba posunovala, tak jsem se k tomu tématu mohl vrátit. A napsal jsem knížku *Nokturno*, která vyšla v roce 2000 - a dostala se k jedné anglické filmové produkci, jež mi nabídla smlouvu na scénář. A také se domluvili s Agnieszkou Hollandovou z Polska, že to bude režírovat. Prošli jsme spolu exteriéry v Lidicích a kolem - ty středočeské vesnice jsou pořád do jisté míry zanedbané, takže je můžete bez velkých úprav použít jako dobové reálie - a pak i scénář... Bylo to příjemné, rozuměli jsme si. Ona pochopila, proč jsem jako klíčovou zvolil postavu synovraha Saidla-Šímy - že tam je ukryté v podstatě antické drama nebo dokonce starozákonní podobenství o Jobovi. Jenže náhle se ta produkce sesypala... Peníze. Forman mi vyprávěl, že se mu takhle rozpadlo pod rukama šest nachystaných filmů...

dokončení příště

ABY TO BYLO DIVADLU PODOBNO... (HISTORIE VRŠOVICKÉHO DIVADLA) II. ČÁST

Nakonec obstarají divadelníci úředně schválené jeviště a hrají kde se dá: U města Mexika, od roku 1895 v hostinci Na Kovárně, později v hotelu Servus a jinde. Vystřídají dokonce i mnohé známé pražské divadelní scény, mezi jinými například proslavenou vinohradskou Pištěkovu arénu. V repertoáru se střídají dobové burlесky, líbivé veselohry typu *Pan farář* a jeho kostelník, *Svět bez mužů*, ale troufají si i na náročnější kusy. Uvádějí *Její pastorkyňu* od Gabriely Preissové, *Tylova Jana Husa*, hry od Vrchlického, *Jiráska* a dalších. Od roku 1895 hrají „mládenci“ (leckterému z nich už táhne na čtyřicítku) pravidelně v sále hostince Na Kovárně až do zániku tohoto nejstaršího vršovického pohostinství v roce 1912.

Významným předělem v ochotnické činnosti vršovických divadelníků je rok 1897. 17. února přijímá divadelní spolek jméno „Čtenářsko – ochotnická beseda Bozděch ve Vršovcích.“ Pod novým jménem se tak spolku otevírá další kapitola jeho působení. Není dopřána dodnes, protože pod tímto názvem hrají nadšenci ve Vršovcích divadlo stále – už víc než sto let! Kdo dnes zná dávno zapomenutého dramatika Emanuela Bozděcha? Byl přitom ve své době považován za jednoho z velikých talentů českého dramatu. Navždy zůstal ve stínu slavnějších kolegů Tyla, Klicpery a dalších. Bozděch je přitom pozoruhodnou postavou české dramatické divadelní tvorby. Ve svých historických hrách se vyvaroval tolik oblíbeného manýrismu, snaze po líbivosti, která u mnohých lehce sklouzávala k laciným karikaturám a dobovým politickým hříčkám, které dávno odvál čas. Bozděch byl nejen významnou postavou českého divadla jako autor, byl také dramaturgem Prozatímního divadla v Praze. I přes značný autorský a posléze i společenský věhlas se celý život držel v ústraní. Byl známý svou zatvrdelou nechutí dát se portrétovat. Dokonce ani jeho

OBRÁZKY ZE STARÝCH VRŠOVIC

přátelům se ho nepodařilo tajně vyfotografovat při procházce Prahou. Ze života zmizel v zimě roku 1889. Odešel po anglicku, naposledy byl spatřen 10. února večer. Spekulovalo se o sebevraždě, nešťastné náhodě či záměrném odchodu do ústraní. Rozsáhlé policejní pátrání žádné výsledky nepřineslo. Emanuel Bozděch – člověk toho jména zmizel, aby se ani ne po deseti letech od svého tajemného odchodu znovu objevil reinkarnován do podoby divadelního spolku vršovického a jako takový je stále živý. Přežívá v ústraní, skrytý

pohledům, dalek slávy či uznání – ale žije stále. Může si snad divadelník jeho formátu přát víc?

Divadelní spolek Bozděch však nebyl zdaleka jediným uskupením, které hrálo divadlo ve Vršovících. Umělecký přetlak své doby dal na poli ochotnického divadla povstat i dalším skupinám, které tlačily Thespidovu káru po cestách značně hrbolatých. Jednou z takových byla i Dru-

Vlast při nově vznikající Československé

matická družina

církvě ve Vršovících. Spolek Vlast založili při náboženské obci vršovické této církve její členové v srpnu 1925. Měl za cíl kulturními pořady podporovat myšlenku Československé církve. „Kulturou“ byla převážně myšlena tolik oblíbená ochotnická představení. Podobně jako konkurenční Bozděch též Vlast hrála po hostincích, tělocvičnách ba i městských parcích. Mnozí z členů obou skupin se vzájemně znali, pojilo je pouto přátelství, společné církve i místa, kde žili. Nežřídka si na představení „zapůjčovali“ herce mezi sebou. Z každého odehraného představení odevzdávala Družina Vlast po odečtení nezbytných nákladů výnos ve prospěch stavby budoucího chrámu Československé církve ve Vršovících – Husova sboru. Stejně tomu bylo i v Bozděchu, který nejedno představení věnoval na postavení chrámu Husova sboru. Protože v dramatické družině Vlast byli aktivní i významní činitelé církevní obce, bylo od počátku stavby pamatováno na to, aby její součástí byl i divadelní sál, který se stane domovskou scénou ochotnických herců z Církve československé. Kdo z lidí, kteří zasvětili život divadlu by netoužil po vlastní kamenné scéně? A tak se pravidelně v Zlaté knize dárců na Husův sbor objevují položky nadepsané „Dramatická družina Vlast odvádí výtěžek z představení...“ Někdy 70Kč, jindy 300, ale také 1000 – koruna po koruně se schází, aby církev mohla vybudovat svůj toužebně očekávaný svatostánek.

pokračování příště

RADA STARŠÍCH

Rada starších je správní a výkonný orgán, který spolu s farářem řídí chod náboženské obce. Je tvořena laiky, virilními členy jsou všichni duchovní ustanovení v náboženské obci. Rada starších Náboženské obce ČČSH v Praze Vršovických pracuje v současnosti v tomto složení:

Kamila Kopčilová (1957) - předsedkyně

Daniel Čáp (1942) - technický poradce

Jan M. Kubín (1963) – finanční zpravodaj

David Frýdl (1974) – farář

Bohuslava Marková (1947)

Oldřich Nováček (1972)

Miroslava Pražáková (1942)

ZÁVĚRY ZE SCHŮZE RADY STARŠÍCH 17. 12. 2010

Schůze byla otevřena jednáním s p. Tomasem o rekonstrukci a dalších otázkách spojených s prostorem Divadla MANA. P. Tomas zatím investoval do úprav divadla zhruba 121.000 Kč, investice zahrnovala například osvětlení divadelního sálu, ozvučení, pořízení infrapanelů a náklady spojené s vybudováním kanceláře provozu divadla. Do reklamy a propagace divadelních představení vložil dalších přibližně 40.000 Kč. Informoval také RS o tom, že grant na stavební úpravy divadla, který byl podán na Magistrát hl.m.Prahy ve výši 12 miliónů se bude projednávat začátkem roku 2011.

RS diskutovala způsob investování do majetku, který je ve vlastnictví náboženské obce a rozhodla, že dosavadní investice pana Tomase mu bude refundována do výše prostavěných prostředků. Náklady na propagaci nese ke své tíži pan Tomas a odečítají se mu do poloviny výnosů z jednotlivých představení. RS schválila investiční záměr vybudování samostatného topného okruhu pro divadlo: předpokládaná realizace únor 2011. S tím budou spojeny i práce truhlářské (výplně stavebních otvorů) a zednické. RS schválila uvolnění prostředků z rozpočtu v roce 2011.

RS diskutovala o náplni a zaměření divadelních představení. Br. farář informoval přítomné o možné produkci jednoho z významných českých divadelních režisérů, který zvažuje možnost realizovat svůj připravovaný projekt v Divadle MANA. Záležitost je v jednání.

Br. farář informoval o doplnění grantových žádostí na Magistrát o žádost na rekonstrukci opony a technického vybavení divadla.

Na Městskou část Praha 10 bylo naší obcí podáno celkem osm grantových žádostí o podporu duchovních a kulturních aktivit; Centrum MANA, občanské sdružení podává své tři žádosti.

Na jaře končí funkční období stávající Rady starších a br. farář se dotázal přítomných, zdali budou mít zájem pokračovat i v dalším funkčním období. Jednotliví členové RS se vyjádří na příštím zasedání.

Ses. Kopčilová projednala služby během vánočních svátků při bohoslužbách.

Ze závěrů rady starších vybrala Bohuslava Marková.

Úplné znění všech projednaných bodů je k dispozici v kanceláři farního úřadu.

Vršovický Hlasatel – časopis Náboženské obce Církve čs. husitské v Praze Vršovických. Vydává Husův sbor Praha 10 - Vršovice. Vedoucí redaktor David Frýdl. Redakční rada: David Frýdl, Miroslav Svoboda. Příspěvky zasílejte poštou na adresu Husova sboru, Moskevská 34, Praha 10, 101 00 nebo elektronicky: info@hususvbor.cz. Neprodejné – pro vnitřní potřebu církve. Vychází jednou měsíčně. K dostání na Farním úřadě. Cena dobrovolná, náklady na jeden výtisk 7 Kč.

VRŠOVICKÝ HLASATEL LEDEN 2011

12